

opusdei.org

Pouze mluvíme-li s Bohem, můžeme také mluvit o NĚm

Katecheze věnovaná
dogmatické konstituci Dei
Verbum o Božím zjevení. Tento
koncilní dokument nám
připomíná základní bod
křesťanské víry: Ježíš Kristus
radikálně mění vztah člověka k
Bohu.

14.01.2026

Drazí bratři a sestry, dobré ráno!

Zahájili jsme cyklus katechezí o II. vatikánském koncilu. Dnes se začneme zabývat dogmatickou konstitucí *Dei Verbum* o Božím zjevení. Jde o jeden z nejkrásnějších a nejdůležitějších dokumentů koncilu a k uvedení do tohoto textu nám mohou pomoci Ježíšova slova: „Už vás nenazývám služebníky, protože služebník neví, co dělá jeho pán. Nazval jsem vás přáteli, protože vám jsem oznámil všechno, co jsem slyšel od svého Otce.“ (*Jan 15,15*). Toto je základní bod křesťanské víry, který nám připomíná *Dei Verbum*: Ježíš Kristus radikálně mění vztah člověka k Bohu, od nynějška to bude vztah přátelství. Jedinou podmínkou nové smlouvy je tedy láska.

Svatý Augustin ve svém komentáři k tomuto úryvku čtvrtého evangelia zdůrazňuje perspektivu milosti, která nás jako jediná může učinit Božími přáteli v jeho Synu (*Komentář k Janovu evangeliu, Homilie 86*). Jak

říká jedno staré přísloví: „*Amicitia aut pares invenit, aut facit*“ -

„Přátelství buď vzniká mezi rovnými, nebo je takovými činí.“ Nejsme rovni Bohu, ale Bůh sám nás činí sobě podobnými ve svém Synu.

Proto, jak můžeme vidět v celém Písmu, je ve Smlouvě nejprve určitý odstup, protože smlouva mezi Bohem a člověkem zůstává vždycky asymetrická: Bůh je Bůh a my jsme stvoření; avšak s příchodem Syna v lidském těle se Smlouva otevírá svému konečnému cíli: v Ježíši nás Bůh činí svými dětmi a volá nás, abychom se stali podobnými Jemu, navzdory svému křehkému lidství. Své podobnosti s Bohem tedy nedosahujeme přestoupením zákona a hříchem, jak našeptává had Evě (srov. *Gen 3,5*), nýbrž ve vztahu se Synem, který se stal člověkem.

Slova Pána Ježíše, která jsme si připomněli – „nazval jsem vás

přáteli“ – jsou převzata právě z konstituce *Dei Verbum*, která říká: „Tímto zjevením oslovuje neviditelný Bůh (srov. Kol 1,15; 1 Tim 1,17) ze své veliké lásky lidi jako přátele (srov. *Ex* 33,11; *Jan* 15,14-15) a stýká se s nimi (srov. *Bar* 3,38), aby je pozval a přijal do svého společenství.“ (č. 2). Bůh z *Geneze* již komunikoval s prarodiči a vedl s nimi dialog (srov. *Dei Verbum*, 3); a když byl tento dialog přerušen hříchem, Stvořitel nepřestal vyhledávat setkání se svým stvořením a uzavírat s ním smlouvu. V křesťanském zjevení, když se Bůh – hledaje nás – vtělil ve svém Synu, dochází k definitivnímu obnovení tohoto přerušného dialogu: Smlouva je nová a věčná, nic nás nemůže oddělit od jeho lásky. Boží zjevení má tedy dialogický charakter přátelství, a stejně jak to známe ze zkušenosti lidského přátelství, nemůže vystát mlčení, ale živí se pravdivou výměnou slov.

Konstituce *Dei Verbum* nám připomíná ještě něco dalšího: Bůh k nám promlouvá. Je důležité pochopit rozdíl mezi slovem a klábosením: klábosení zůstává na povrchu a nevytváří společenství mezi lidmi, zatímco v autentických vztazích slovo neslouží jen k výměně informací a zpráv, ale vyjevuje také, kdo jsme. Slovo má odhalující rozměr, který vytváří vztah s druhým. Tak Bůh – promlouvaje k nám – zjevuje sám sebe jako Spojence, který nás zve k přátelství s Ním.

V této perspektivě je prvním postojem, který je třeba pěstovat, naslouchání, aby Boží slovo mohlo proniknout do našich myslí a srdcí; zároveň jsme povoláni mluvit s Bohem, ne proto abychom Mu sdělovali to, co On již zná, ale abychom odhalovali sami sebe.

Odtud také plyne nutnost modlitby, v níž jsme povoláni žít a pěstovat přátelství s Pánem. To se uskutečňuje především v liturgické modlitbě a v modlitbě ve společenství, kde nerozhodujeme my, co z Božího slova budeme poslouchat, ale On sám k nám promlouvá skrze církev; dále se to uskutečňuje v osobní modlitbě, která se odehrává v nitru srdce a mysli. Dny a týdny křesťana nesmějí být ochuzeny o čas věnovaný modlitbě, meditaci a reflexi. Pouze když mluvíme s Bohem, můžeme také mluvit o Něm.

Zkušenost nám říká, že přátelství může skončit náhlým ostentativním gestem nebo kvůli řadě projevů přezíravosti, které vedou k rozkladu vztahu, až k jeho úplnému vytracení. Když nás Ježíš volá, abychom byli přáteli, snažme se nenechat tuto výzvu nevyslyšenou. Přijměme ji, pečujme o tento vztah a objevíme, že

právě přátelství s Bohem je naší
spásou.

www.vaticannews.va/cs.html

.....

pdf | dokument generován automaticky
z <https://opusdei.org/cs-cz/article/pouze-mluvime-li-s-bohem-muzeme-take-mluvit-o-nem/> (26.02.2026)